

**ДОСВІД ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ШВЕЙНОГО ПРОФІЛЮ
КРАЇН ПІВДЕННОЇ АЗІЇ**

Голда Виноградська,
*аспірантка Інституту професійної освіти НАПН України, президент
«Національного галузевого партнерства в легкій промисловості
України», м. Київ, Україна
<http://orcid.org/0000-0001-7839-9304>*

Анотація. Результати вивчення досвіду професійної підготовки фахівців швейного профілю в країнах, де історично розвинута галузь швейної промисловості, зокрема Китаю, Індії, Пакистану, Шрі-Ланці, Бангладеш, В'єтнамі, демонструють готовність до переходу від низько кваліфікованої праці до високопродуктивної та конкурентоспроможної діяльності завдяки механізмам публічно-приватного партнерства (далі ППП). У світовій текстильній та швейній промисловості стейкхолдери вже давно вступають у партнерства, щоб створити можливості для бізнесу. Позитивний досвід економічно розвинутих країн Південної Азії може бути корисним для вітчизняної системи професійної підготовки кваліфікованих робітників з високим рівнем професійної компетентності.

Ключові слова: швейна та текстильні промисловості країн Південної Азії публічно-приватне партнерство, підготовка кадрів.

**EXPERIENCE OF PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP
IN THE FIELD OF PROFESSIONAL EDUCATION OF THE SEWING PROFESSIONAL
A COUNTRY OF SOUTH ASIA**

Golda Vynogradska,
*PhD Student of the Institute of Vocational Education of NAES of Ukraine President of
National sectoral partnership in light industry of Ukraine*

Abstract. The results of the study of the experience of professional training of sewing professionals in countries where the garment industry has historically developed, in particular China, India, Pakistan, Sri Lanka, Bangladesh, Vietnam, demonstrate readiness to transition from low-skilled labor to highly productive and competitive activities thanks to public-private partnership (hereinafter PPP). In the global textile and apparel industry, stakeholders have long entered into partnerships to create business opportunities. The positive experience of economically developed countries can be useful for the domestic system of professional training of qualified workers with a high level of professional competence.

Keywords: vocational education, public-private partnership, garment and textile industries of South Asian countries, personnel training.

Результати вивчення досвіду професійної підготовки фахівців швейного профілю в країнах, де історично розвинута галузь швейної промисловості, зокрема Китаю, Індії, Пакистану, Шрі-Ланці, Бангладеш, В'єтнамі, демонструють готовність до переходу від низько кваліфікованої праці до високопродуктивної та конкурентоспроможної діяльності завдяки оптимізації переваг від дієвих і результативних механізмів публічно-приватного партнерства (далі ППП), створення міцної бази у шкільній освіті та підкріплених

високоякісною професійною освітою.

За останні 25 років економіка азіатських країн зростала вражаючими темпами. Для цього регіону характерний багатий спектр виробництв переробної та швейної промисловості, зосередження промислових, фінансових, освітніх та логістичних центрів завдяки демографічному потенціалу, інвестиціям в розвиток людського капіталу в цих країнах та зосередженості сировинних баз. Більшість спостерігачів погоджуються, що внутрішня політика цих країн була основним чинником такого високого зростання. Країни Південної Азії до останніх років були менш успішними в цьому відношенні, а зараз вони займаються лібералізацією своєї економіки, у якій більший акцент робиться на приватному секторі.

Сучасні швейні виробництва у світі стають все більш наукоємними, у зв'язку з чим змінюються вимоги до кваліфікацій, загальнокультурного та загальноосвітнього рівня робочої сили. Швидкий розвиток технологій безпосередньо впливає на бізнес-середовище, ускладнює умови праці, значною мірою змінює її зміст, форми і способи організації. При тому можна відмітити, що кваліфікація робочої сили швейної індустрії цього регіону, все ще недостатньо освічена та навчена порівняно з європейськими колегами. Тому ліквідація розриву у навичках, яких потребують роботодавці, та які формують заклади професійної (професійно-технічної) освіти (далі П(ПТ)О) є надзвичайно актуальною проблемою цього регіону.

Для руху вперед в цьому розвитку виникає необхідність проаналізувати, які проектні навчальні програми могли б підтримати необхідність створення кваліфікованої робочої сили в існуючих системах освіти щодо створення потенціалу для розвитку кваліфікованої робочої сили в сфері моди і текстильної промисловості. У світовій текстильній та швейній промисловості стейкхолдери вже давно вступають у партнерства, щоб створити можливості для бізнесу. Проте з кінця 20-го століття учасники з різних регіонів і секторів світу працюють разом, щоб подолати несправедливі та нестабільні практики виробництва та споживання. Крім того, умови праці в країнах-виробниках залишаються поганими, а іноді й нелюдськими, що викликає міжнародне занепокоєння у все більш складних глобальних ланцюгах створення вартості.

На тлі цього уряди Південної Азії все більше шукають шляхів використання ППП для зміцнення спроможності системи освіти розвивати людські ресурси, необхідні для підвищення продуктивності економіки. Кількість публічно-приватних партнерств у країнах, що розвиваються, зростає протягом останніх двох десятиліть. Понад 24 країни Південної Азії застосовують ППП, вкладаючи в середньому близько 7- 10% від загального обсягу інвестицій в освіту. Оскільки державні казначейства все більше відчувають дефіцит коштів, з боку урядів і банків розвитку зріс ентузіазм щодо розширення співпраці з приватним сектором. Ці процеси супроводжуються забезпеченням існування сприятливої нормативно-правової бази ППП, створенням надійних інституційних механізмів та підвищенням інституційної спроможності партнерства.

Країни Південної Азії збільшили внутрішнє фінансування освіти, але це не привело до бажаних освітніх результатів, так як нерівність у доступі до якісних освітніх послуг зберігається перед тиском зростаючого попиту на належно кваліфіковані людські ресурси, необхідні для підвищення продуктивності та вищого економічного зростання. Навіть з більшими інвестиціями державних ресурсів існує потреба в мобілізації ресурсів приватного сектора, щоб покращити доступ до справедливості та якості освіти. Не менш важливим є підвищення ефективності фінансування для забезпечення кращих результатів від використання наявних ресурсів. Дослідження означених проблем та викликів, таких як справедливість і доступність, якість і відповідність вимогам, врядування та управління, внутрішня ефективність і мобілізація ресурсів — розглядає ППП як спосіб у наданні можливих рішень. Постійно зростаючі та конкуруючі вимоги до обмеженого ресурсного середовища держави й дедалі більша диференціація вимог до надання освітніх послуг разом створюють більший тиск на потребу приватного сектора розділяти роль у фінансуванні професійної освіти.

Класифікація в секторі технічної та професійно-технічної освіти (далі ПТО) країн Південної Азії значно відрізняється від європейської. Розвиток навичок стосується техніко-професійних навичок рівня нижче першого ступеня університету. Формальне ПТО є частиною шкільної системи на рівнях середньої та після середньої школи, а також «неформальне ПТО», що надається як організоване навчання поза формальною шкільною системою. «Неформальне навчання» означає набуття навичок за допомогою неорганізованих засобів, таких як навчання на роботі або від батьків. У Шрі-Ланці ПТО не є окремим напрямом середньої освіти. У Бангладеш програми ПТО становлять лише 2,4% від загальної кількості учнів у середній школі, у Непалі - 0,7%, що значно нижче, ніж переважаючі показники в інших більш розвинених країнах Азії: у Малайзії 6%, В'єтнамі до 16%, у Таїланді та Китайській Народній Республіці 19% в. Формальне ПТО зазвичай є тривалим (2–4 роки на рівень) із відносно високими вступними вимогами до освіти- після завершення 8–10 років базової школи (Innovative Strategies for Accelerated Human Resource Development in South Asia, 2017).

Уряди цих країн проводять кількісні методологічні дослідження для вивчення та аналізу компонентів співпраці між державним і приватним секторами у підготовці робочої сили професійно-технічними коледжами, що працюють по дуальній освіті та промисловим сектором на відповідність потребам ринку праці. На основі вивчення та аналізу документів, теорій та відповідних досліджень як у країні, так і за кордоном, досліджуються наступні аспекти:

1) *Аспект задоволеності зацікавлених сторін* розглядає навчання як допомоги студентам ПТО практикувати навички з реального досвіду роботи, що складається з компонента ставлення до впровадження ППП, управління співробітництвом, та думкою студентів і випускників дуальної системи.

2) *Внесок зацікавлених сторін у впровадження ППП* для підготовки кадрів та розвитку між професійними коледжами та промисловим сектором. Він відповідає керівним принципам спільного управління системою дуальної професійної освіти та складається з компоненту участі в управлінні дуальними системами професійної освіти, обміну інформацією та знаннями між навчальними закладами та промисловістю, а також ролі уряду.

3) *Стратегічний аспект*, який є найважливішою стратегією для досягнення мети

спільних дій, в якому студенти можуть отримати досвід у навичках, знаннях і ставленнях з професійного навчання, які відповідають потребам ринку праці, що складається з компонентів бачення шкільних адміністраторів та керівників галузі, які планують домовленості про співпрацю.

4) *Аспект ефективності впровадження політики ППП* у заохоченні співпраці між державним і приватним секторами щодо участі в дуальній системі навчання державного сектору, у якості співпраці між навчальними закладами та урядовими секторами в технологічній співпраці.

5) *Аспекти можливостей ППП*, як в професійній освіті так і в промисловості, викладені керівними принципами публічно-приватного співробітництва: будь то підготовка персоналу, участь в успішному впровадженні двосторонньої системи професійної освіти, передачею бізнесом інструментів, обладнання та технологій, необхідних для навчання, сприяння передачі знань між собою та постійна оцінка співпраці.

Партнерські відносини, які об'єднують державний сектор, бізнес і громадянське суспільство, дедалі частіше розглядаються як ефективний механізм збільшення охоплення, підвищення ефективності та покращення результатів освіти та навчання від раннього дитинства до вищої освіти. Використання ППП урядами країн в регіоні Південної Азії посилює здатність системи освіти розвивати людські ресурси, необхідні для продуктивної економіки та для досягнення соціальних цілей розвитку та має ключові аспекти партнерства: зосередження на цілях ППП, їх проєктах та специфікаціях на забезпечення соціальних гарантій; формування проєктів ППП таким чином, щоб вони підтримували та стимулювали якість і відповідність наданих освітніх послуг, збільшували цінність освіти та усували обмеження доступу студентів; створення гарантій підзвітності, моніторингу та виконання контрактів щодо оцінки проєктів ППП.

Результати вивчення досвіду ППП в професійній підготовці фахівців швейного профілю в країнах, де історично розвинута галузь швейної промисловості, зокрема Індії, Пакистані, Шрі-Ланці, Бангладеш дали змогу виокремити такі тенденції:

- налагоджений механізм участі державних структур в освітньому процесі;
- активну участь асоціацій підприємців у плануванні, реалізації, контролі, а інколи й у фінансуванні самої підготовки працівників;
- визначенні сучасними виробничими потребами зміст професійного навчання;
- тісний зв'язок змісту теоретичного навчання і практичної підготовки;
- пріоритетність професійного навчання на робочому місці;
- гнучку модульну структуру змісту навчальних програм; постійне вдосконалення якості курсів та програм ПТО; розвиток потенціалу викладацького персоналу ПТО;
- зростання на національному рівні стандартів компетентності та якості, а також розвиток кваліфікаційної рамки, яка забезпечує відповідність між різними типами державних та приватних закладів професійної освіти;
- вдосконалення співпраці між професійною освітою, вищими навчальними закладами, різними галузями промисловості та економіки країни;
- надання ефективнішої інституційної та політичної підтримки.

Позитивний досвід економічно розвинутих країн Південної Азії може бути корисним для вітчизняної системи професійної підготовки кваліфікованих робітників з високим рівнем професійної компетентності.

Список посилань

- Виноградська, Г. (2023). Стратегії державно-приватного партнерства для розвитку людського капіталу в професійній освіті галузі легкої промисловості країнах Південної Азії. *Інноваційна професійна освіта*, 2(9):Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання: матеріали XVII Всеукраїнської науково-практичної конференції (звітної) Інституту професійної освіти НАПН України (27–30 березня 2023 р.), 5-13.
- CPD RMG Study. (2017). *13 closed textiles mills to be rerun under public-private partnership*. <http://rmg-study.cpd.org.bd/13-closed-textiles-mills-rerun-public-private-partnership>.
- Government of Nepal. (2012). Ministry of Education and Sports, Council for Technical Education and Vocational Training. *A Glimpse of Technical and Vocational Education and Training in Nepal, Year 5, Vol. 1*. Bhaktapur. <https://fncci.org/old/photogal.php>
- Helping PPP practitioners connect: the Asia*. (2016). PPP Practitioners Network. <https://blogs.worldbank.org/ppps/helping-ppp-practitioners-connect-asia-ppp-practitioners-network>
- Innovative Strategies for Accelerated Human Resource Development in South Asia: Public–Private Partnerships for Education and Training—Special Focus on Bangladesh, Nepal, and Sri Lanka. (2017). Publication Stock No. TCS179081. <http://dx.doi.org/10.22617/TCS179081>
- Ng Kai Scene. (2023). *Public-Private Partnerships: Balancing project opportunities and risk*. <https://www.infrastructureasia.org/Insights/Public-Private-Partnerships>
- Public–Private Partnership Monitor: Bangladesh*. (2022). <https://www.adb.org/publications/public-private-partnership-monitor-bangladesh>
- Public–Private Partnership Monitor: Pakistan*. (2021). <https://www.adb.org/publications/public-private-partnership-monitor-pakistan>
- Public–Private Partnership Monitor: Indonesia*. (2020). <https://www.adb.org/publications/public-private-partnership-monitor-indonesia>
- Tansen, M. (2013). *PPP in the Technical and Vocational Education and Training Sector in Bangladesh: Challenges and Prospects*. <http://www.periglobal.org/public-private-partnerships/document/documentpublic-private-partnership-ppp-technical-vocational-ed>
- Vietnam's first-ever law concerns public-private partnership*. (2020). <https://hanoitimes.vn/vietnams-first-ever-law-concerns-public-private-partnership-315669.html>
- VNA. (2016). *Public-private apparel firms link deal «Representatives from public private partnerships (PPP) in apparel and footwear yesterday signed a cooperation agreement for the two sectors' sustainable development in Vietnam»*. <https://en.vietnamplus.vn/publicprivate-apparel-firms-link-deal/101401.vnp>
- Wang, Y. (2000). *Public-Private Partnerships in the Social Sector: Issues and Country Experiences in Asia and the Pacific*. Asian Development Bank Institute. <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/159396/adbi-ppp-social-sector-issues-country-experiences-asia-pacific.pdf>